

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY KRAJ

Stanovisko hlavného kontrolóra TSK k Návrhu Rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2024

PREDKLADÁ

Ing. Pavol Zigo
Hlavný kontrolór
Trenčiansky samosprávny kraj

November 2021

Obsah

Zoznam tabuliek	3
Zoznam grafov	3
Zoznam použitých skratiek	3
Úvod	4
1. Všeobecná časť	5
2. Príjmová časť rozpočtu a príjmové finančné operácie.....	6
3. Výdavková časť rozpočtu a výdavkové finančné operácie.....	8
4. Programový rozpočet	10
5. Záverečné zhodnotenie návrhu rozpočtu na roky 2022-2024.....	11

Zoznam tabuliek

Tabuľka č. 1 Sumarizácia bežného a kapitálového rozpočtu a finančných operácií rok 2022

Tabuľka č. 2 Sumarizácia bežného a kapitálového rozpočtu a finančných operácií rok 2021

Tabuľka č. 3 Porovnanie a predpoklad príjmov

Tabuľka č. 4 Štruktúra bežných výdavkov 2022

Tabuľka č. 5 Štruktúra kapitálových výdavkov

Tabuľka č. 6 Programový rozpočet

Zoznam grafov

Graf č. 1 Vývoj bežných výdavkov podľa kapitol 2019 – 2022

Graf č. 2 Vývoj kapitálových výdavkov podľa kapitol 2019 – 2022

Zoznam použitých skratiek

Skrátený názov	Úplné znenie
VÚC	vyšší územný celok
zákon o rozpočtových pravidlách územnej správy	Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy	Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o samosprávnych krajoch	Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch)
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
OvZP	Organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja
ÚHK TSK	Útvar hlavného kontrolóra Trenčianskeho samosprávneho kraja
Návrh rozpočtu	Návrh rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 - 2024

Úvod

V zmysle ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov, predkladám odborné stanovisko k Návrhu Rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2024. Pri jeho spracovaní bola posudzovaná štruktúra, zákonnosť, obsah a metodická správnosť zostavenia rozpočtu, zverejnenia a predloženia na schválenie zastupiteľstvu TSK.

Viacročný rozpočet TSK na roky 2022 – 2024 je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky, ktorý vyjadruje zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľstva v príslušnom rozpočtovom roku a na obdobie ďalších dvoch rokov. Návrh rozpočtu je zostavený tak, aby bol zabezpečený výkon samosprávnych kompetencií kraja, plnenie základných povinností spojených so samostatným hospodárením a nakladaním s majetkom TSK a vlastnými príjmami.

Návrh rozpočtu je zostavený v programovej štruktúre, keď sa jednotlivé výdavky rozdeľujú do jednotlivých programov a jeho častí, kladie sa dôraz na prezentáciu plánovaných a dosahovaných výstupov a výsledkov.

Podkladom pre vypracovanie Stanoviska Hlavného kontrolóra TSK k Návrhu rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2024 bol spracovaný Návrh rozpočtu finančným odborom.

1. Všeobecná časť

V súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej správy“) je predkladaný návrh rozpočtu členený na rozpočet bežný (bežné príjmy a výdavky), rozpočet kapitálový (kapitálové príjmy a výdavky) a finančné operácie (príjmy a výdavky z finančných operácií).

Sumarizácia bežného a kapitálového rozpočtu a finančných operácií rok 2022

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ – rok 2022	Príjmy v €	Výdavky v €
Bežné	172 421 003,00	157 563 622,00
Kapitálové	35 915 132,00	53 817 217,00
Finančné operácie	5 871 819,00	2 827 115,00
Spolu	214 207 954,00	214 207 954,00

Sumarizácia bežného a kapitálového rozpočtu a finančných operácií rok 2021

Tabuľka č. 2

Ukazovateľ – rok 2021	Príjmy v €	Výdavky v €
Bežné	162 338 014,00	150 521 036,00
Kapitálové	39 524 093,00	76 575 370,00
Finančné operácie	27 476 501,00	2 242 202,00
Spolu	229 338 608,00	229 338 608,00

Rozpočet TSK na rok 2022 v súhrnnej sume 214 207 954,00 € je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená ďalšia zo zákonných podmienok § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej správy.

Navrhovaný rozpočet na rok 2022 je v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížený o 6,6 %. Oproti skutočnosti očakávanej v oblasti príjmov ku koncu roka 2021 (172 366 596,41 €) je navrhovaná výška rozpočtu príjmov vyššia o 20,87 %.

V zmysle § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách TSK predkladá svoj rozpočet ako viacročný (2022 - 2024) s tým, že príjmy a výdavky rozpočtu na roky 2023 a 2024 nie sú záväzné.

2. Príjmová časť rozpočtu a príjmové finančné operácie

Príjmová časť rozpočtu je členená na daňové príjmy, nedaňové príjmy, granty a transfery. Súčasťou návrhu sú tiež príjmy z finančných operácií (úvery, rezervný fond, zostatky z minulých rokov).

Porovnanie a predpoklad príjmov

Tabuľka č. 3

Ukazovateľ (príjmy)	Schválený rozpočet 2021	Očakávaná skutočnosť 2021	Návrh rozpočtu 2022	Návrh rozpočtu 2023	Návrh rozpočtu 2024
Daňové príjmy	98 067 307,00	98 248 247,00	108 000 000,00	115 797 562,00	125 950 084,00
Nedaňové príjmy	10 694 989,00	8 627 704,90	10 948 692,00	10 900 038,00	10 989 398,00
Granty a transfery	53 575 718,00	53 913 066,75	53 472 311,00	52 201 007,00	50 703 486,00
Bežné príjmy spolu	162 338 014,00	160 789 018,65	172 421 003,00	178 898 607,00	187 642 968,00
Príjmy z finančných operácií	5 290 640,00	34 040 041,12	4 763 467,00	1 527 378,00	346 458,00
Príjaté úvery	22 185 861,00	18 891 648,00	1 108 352,00	14 000 000,00	0,00
Kapitálové príjmy	39 524 093,00	11 577 577,76	35 915 132,00	62 010 990,00	3 199 000,00
Príjmy celkom	229 338 608,00	225 298 285,53	214 207 954,00	256 436 975,00	191 188 426,00

Vo svojom stanovisku porovnávam návrh rozpočtu na rok 2022 so schváleným rozpočtom roku 2021.

V návrhu rozpočtu TSK na rok 2022 sú **bežné príjmy** rozpočtované v celkovej sume 172 421 003,00 €

Daňové príjmy v predpokladanom objeme 108 000 000,00 € tvoria 51,84 % z celkovo očakávaných príjmov v roku 2022. Daňové príjmy sú základom príjmov v návrhu rozpočtu. Pri plánovaní výnosu z dane príjmov fyzických osôb pre rok 2022 vychádza TSK z prognózy Výboru pre daňové prognózy – 109 397 461,00 € Tak ako minulý rok, TSK z princípu opatrnosti, rozpočtoval nižší objem výnosu, ako je plánovaná prognóza. Napriek tomu oproti minulému roku došlo k nárastu o 9 932 693,00 €

Granty a transfery v objeme 53 472 311,00 € sú druhým pilierom príjmovej časti rozpočtu, tvoria 25,67 % z celkových rozpočtovaných príjmov na rok 2022. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím došlo k poklesu o 103 407,00 €. Majú účelový charakter a ich použitie je presne definované poskytovateľom grantu resp. transferu. Dôvodom poklesu je plánovaný nižší objem transferov na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na úseku Vzdelávania.

Nedaňové príjmy v objeme 10 948 692,00 € plynú predovšetkým z príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívnych poplatkov a nedaňových príjmov rozpočtových organizácií. Tieto príjmy tvoria 5,26 % objemu celkových príjmov a v medziročnom porovnaní došlo k nárastu o 253 703,00 €. Ten je výsledkom refundácie finančných prostriedkov za projekty OVzP a nárastu bežných príjmov od prijímateľov sociálnych služieb, z titulu vyššieho záujmu o sociálnu službu s vyššou úhradou (špecializované zariadenia).

Príjmy z finančných operácií v sume 5 871 819,00 € počítajú so zapojením finančných prostriedkov z prijatých úverov a peňažného a rezervného fondu. Predstavujú 2,82 % objemu celkových príjmov a oproti minulému roku nastal pokles o 21 604 682,00 €. Tento výrazný pokles bol spôsobený, že schválená Návratná finančná pomoc vo výške 20 000 000,00 € (15.7.2020 schválená Vládou SR uznesením č. 474 v súvislosti s negatívnym vývojom hospodárenia obcí a vyšších územných celkov v roku 2020, ovplyvneným predovšetkým pandémiou COVID-19) bola vyčerpaná z veľkej časti v roku 2021 (18 891 648,00 €). Tento rok TSK pristúpil k zapracovaniu zvyšnej čiastky finančnej výpomoci v sume 1 108 352,00 €

Kapitálové príjmy na rok 2022 sú rozpočtované v sume 35 915 132,00 € a sú určené na čiastočné krytie kapitálových výdavkov. Nedaňové príjmy z predpokladaného predaja kapitálových aktív, predaja pozemkov a nehmotných aktív a ďalšie príjmy z vratiek sú rozpočtované v sume 944 042,00 €. Granty a transfery sú rozpočtované v sume 34 971 090,00 €. TSK rozpočtuje tieto prostriedky zo štátneho rozpočtu a európskych štrukturálnych fondov len na tie investičné projekty, ktoré sú schválené a nachádzajú sa v rôznych fázach realizácie.

Príjmové finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie, sú rozpočtované v celkovej výške 5 871 819,00 €. Sú v nich zahrnuté zostatky prostriedkov z predchádzajúcich rokov z TSK a rozpočtových organizácií a prostriedky z peňažného a rezervného fondu. Nie sú súčasťou príjmov a výdavkov TSK.

3. Výdavková časť rozpočtu a výdavkové finančné operácie

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2022, ktoré pokrývajú financovanie základných samosprávnych funkcií TSK a preneseného výkonu štátnej správy na úseku Vzdelávania, je v sume 157 563 622,00 €, čo v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka predstavuje nárast o 7 042 586,00 €. Štruktúra výdavkov je uvedená v nasledovnej tabuľke.

Štruktúra bežných výdavkov 2022

Tabuľka č. 4

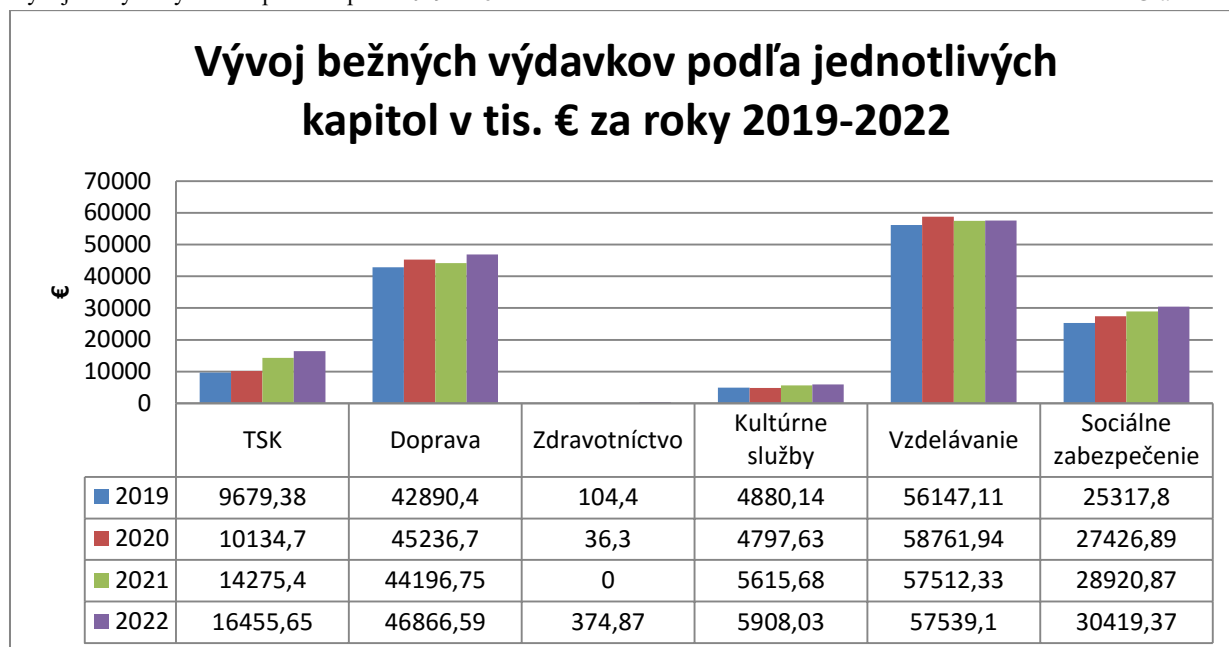
Funkčná klasifikácia	Suma	Podiel v %
Trenčiansky samosprávny kraj	16 455 654,00	10,45
Doprava	46 866 588,00	29,74
Zdravotníctvo	374 874,00	0,24
Kultúrne služby	5 908 035,00	3,75
Vzdelávanie	57 539 102,00	36,52
Sociálne zabezpečenie	30 419 369,00	19,30

Z predloženej štruktúry bežných výdavkov je zrejmé, že najväčší objem finančných prostriedkov je rozpočtovaný v oblasti vzdelávania, dopravy a sociálneho zabezpečenia.

Vývoj bežných výdavkov podľa jednotlivých kapitol za roky 2019 až 2022 dokumentuje nasledovná tabuľka a graf.

Vývoj bežných výdavkov podľa kapitol 2019 – 2022

Graf č. 1

Návrh rozpočtu kapitálových výdavkov na rok 2022, ktoré zahŕňajú finančné prostriedky na realizáciu investičných zámerov financovaných TSK, ako aj zabezpečenie spolufinancovania projektov realizovaných OvZP a realizácia investičných aktivít v rámci Úradu TSK, je v sume 53 817 217,00 €, čo predstavuje v medziročnom porovnaní pokles objemu o 22 758 153,00 €. Štruktúra výdavkov je uvedená v nasledovnej tabuľke.

Štruktúra kapitálových výdavkov

Tabuľka č. 5

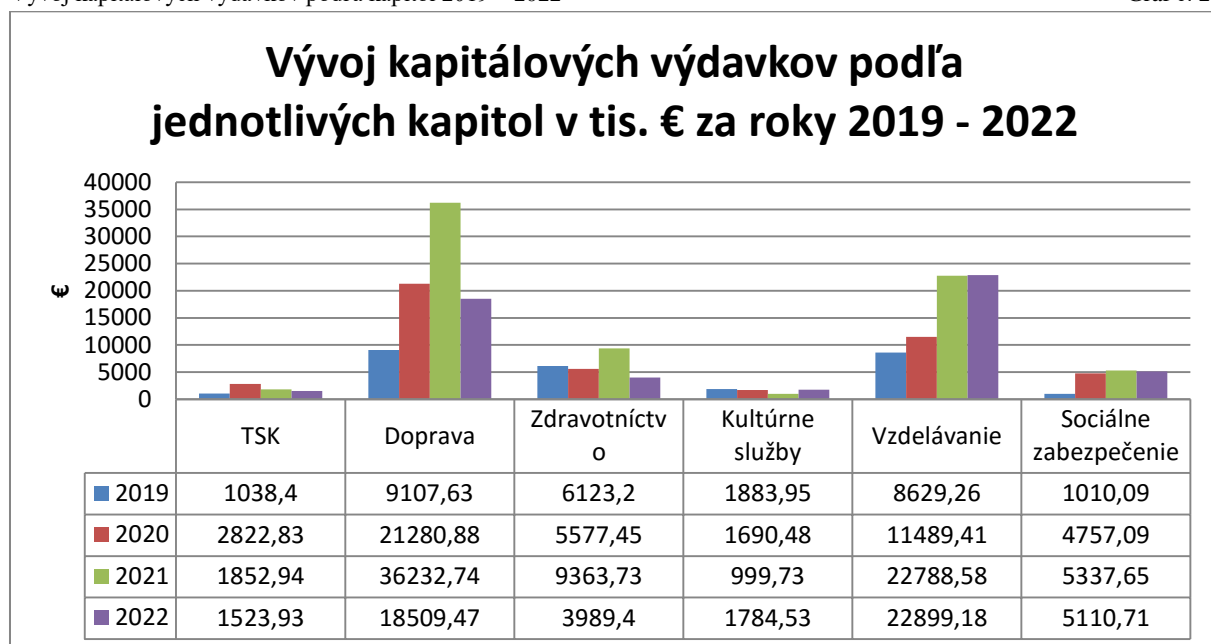
Funkčná klasifikácia	Suma	Podiel v %
Trenčiansky samosprávny kraj	1 523 929,00	2,83
Doprava	18 509 471,00	34,39
Zdravotníctvo	3 989 408,00	7,41
Kultúrne služby	1 784 525,00	3,32
Vzdelávanie	22 899 175,00	42,55
Sociálne zabezpečenie	5 110 709,00	9,50

Z predloženej štruktúry kapitálových výdavkov je zrejmé, že najväčší objem finančných prostriedkov je rozpočtovaný tak ako pri bežných výdavkoch, v oblasti vzdelávania a dopravy.

Vývoj kapitálových výdavkov podľa jednotlivých kapitol za roky 2019 až 2022 dokumentuje nasledovná tabuľka a graf.

Vývoj kapitálových výdavkov podľa kapitol 2019 – 2022

Graf č. 2

Výdavkové finančné operácie sú rozpočtované v celkovej sume 2 827 115,00 € čo predstavuje rozpočtové krytie výdavkov v podobe splátok tuzemskej istiny veriteľovi ČSOB, a.s. v celkovom objeme 2 242 052,00 € a čiastočné splatenie istiny voči Rozvojovej banky Rady Európy v odhadovanom objeme 585 013,00 € kurzové straty v sume 50,00 €

4. Programový rozpočet

Návrh rozpočtu TSK na rok 2022 je vo výdavkovej časti spracovaný a predložený aj v programovej štruktúre.

Výdavková časť programového rozpočtu je rozdelená do 11 programov, ktoré sú ďalej členené na podprogramy a prvky. Zostavením návrhu rozpočtu výdavkov **podľa programov VÚC so zámermi a cieľmi, je splnená jedna so zákonných povinností podľa § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej správy.**

Programový rozpočet

Tabuľka č. 6

Číslo programu – Program	Návrh rozpočtu na rok 2022 (v €)	Návrh rozpočtu na rok 2021 (v €)
P1 – Plánovanie, manažment a kontrola	2 267 352,00	1 363 619,00
P2 – Propagácia a marketing	6 557 658,00	3 049 868,00
P3 – Interné služby	3 442 306,00	3 486 935,00
P4 – Bezpečnosť – civilná ochrana	2 490,00	3 480,00
P5 – Rozvoj kraja	40 760 061,00	55 260 952,00
P6 – Doprava a komunikácie	51 899 619,00	51 500 619,00
P7 - Vzdelávanie	59 861 733,00	61 525 117,00
P8 – Zdravotníctvo	4 414 282,00	9 145 729,00
P9 – Kultúra	5 967 718,00	5 839 661,00
P10 – Sociálne služby	30 662 078,00	30 752 919,00
P11 - Administratíva	8 372 657,00	7 409 709,00
SPOLU	214 207 954,00	229 338 608,00

V nadväznosti na vykonanú kontrolu NKÚ a z nej vyplývajúce odporúčania konštatujem, že všetkých 11 programov a ich podprogramy majú stanovený jednoduchý a stručný zámer, ktorý vyjadruje budúci želaný stav. Vo viacerých podprogramoch a prvkoch rozpočtu boli preformulované ciele, tak aby boli konkrétnejšie, dosiahnuteľné a hlavne merateľné. Merateľné ukazovatele jednotlivých programov boli prepracované z dôvodu zjednodušenia a sprehľadnenia a doplnené v nadväznosti na prezentáciu prebiehajúcich projektov TSK, implementácie nových projektov v rámci Operačných programov, prioritu riešenia zlého technického až havarijného stavu mostných objektov, podporu personálnej politiky v oblasti zdravotníctva a súladu so strategickými a rozvojovými dokumentmi TSK. Príslušné odbory a oddelenia stanovili merateľné ukazovatele tak, aby súviseli s cieľmi a aby bolo možné ich meranie a hodnotenie.

5. Závěrečné zhodnotenie návrhu rozpočtu na roky 2022-2024

Návrh rozpočtu na roky 2022-2024 je spracovaný v súlade so všeobecne platnými právnymi predpismi a spĺňa tieto náležitosti:

- **Je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a rozpočet finančných operácií** podľa § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z.
- **Je zostavený v členení na hlavné kategórie** podľa § 10 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.
- **Výdavky rozpočtu sú alokované do 11 programov so zámermi a cieľmi** v zmysle § 4 ods. 5 a ô 10 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.
- **Je zostavený ako vyrovnaný** v zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z.
- **Je zostavený v požadovanej štruktúre**, ktorú ukladá čl. 9 ods. 1 Ústavného zákona č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti
- **Dodržanie informačnej povinnosti** v zákonom stanovenom časovom predstihu v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zverejnenie Návrhu rozpočtu najneskôr 7.11.2021)

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2022 – 2024 konštatujem, že je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a

odporúčam schváliť

Zastupiteľstvu Trenčianskeho samosprávneho kraja predložený Návrh Rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022 – 2024.

V Trenčíne, 2.11. 2021

Ing. Pavol Zigo
Hlavný kontrolór TSK